

Transcriptie van het interview met Camiel Eurlings door Gerard Legebeke

www.ochtenden.nl/afleveringen/15336800, vanaf minuut 50. Omroep: VPRO; programma: De ochtenden; aflevering 3 februari 2004

GL Interviewer Gerard Legebeke
CE Geïnterviewde Camiel Eurlings

[beginpunt van simultaan spreken
(() informatie die van belang is voor het gesprek
= verbinding tussen twee delen van een beurt
.,;; 'normale' interpunctie
// gestopt door simultaneïteit

Nr Spr Transcriptie

Datum: 3 februari 2004.

Introductie: "President Bush heeft ingestemd met een onafhankelijk onderzoek naar het falen van zijn Inlichtingendiensten, waar het ging om informatie over de aanwezigheid en de inzetbaarheid van massavernietigingswapens in Irak en ook de Britse premier Blair zal een onderzoekscommissie gaan instellen. De vermeende aanwezigheid van massavernietigingswapens was tenslotte de legitimatie voor de oorlog. Als zelfs Amerika en Engeland nu openlijk twijfelen aan de juistheid van de informatie die leidde tot militair ingrijpen, dan kan Nederland toch niet achterblijven? Maar tot nog toe hebben we nog niets gehoord uit Den Haag. Gerard Legebeke in gesprek met buitenlandwoordvoerder Camiel Eurlings van het CDA."

- 1 GL Goedemorgen, meneer Eurlings.
- 2 CE Goedemorgen.
- 3 GL Vindt u dat het hoog tijd wordt dat er duidelijkheid komt op grond van welke informatie de Nederlandse regering vorig jaar in die oorlog tegen Irak is gestapt?
- 4a CE Eh nee, ehm dat [lijkt me niet nodig, omdat wijzelf niet zozeer op basis van =
- 5 GL [Nee?
- 4b CE = Amerikaanse inlichtingen de oorlog zijn begonnen als wel op basis van het volken-rechterlijk punt dat Saddam Hussein sinds drie april 91 zelf moest aantonen wat hij met zijn wapens had gedaan, maar als u zich goed herinnert, we hebben op een gegeven moment gezegd "Laten we nog geen oorlog beginnen; laten we proberen, vlak voor die eindstreep toen nog een nieuwe resolutie te krijgen, een resolutie die precies aangeeft waar Saddam zal moeten gaan meewerken", want die inspecteurs die waren wel weer in Irak vorig jaar, [maar Saddam weigerde op meer dan 100 cruciale =
- 6 GL [Mhm.
- 4c CE =vragen antwoorden te geven, hij traineerde die mensen continue, dus daar zat het punt voor ons. [Wat wel is, en dat wil ik u direct direct toegeven, wat wel is, is =
- 7 GL [Ja.
-

4d	CE	= natuurlijk dat het geen fraai beeld is. Het is gewoon geen fraai plaatje als Amerikanen of Britten vlak voor de oorlog met allemaal bewijs komen en zeggen nou kijk, en [hij heeft ze nog en vervolgens blijkt het niet gemakkelijk of niet gevonden te =
8	GL	[Ja. ((kucht))
4e	CE	= worden, [dus we zijn zeer [geïnteresseerd in hun onderzoek.
9a, b	GL	[Maar die be// [Maar die be//
10a	GL	Die bewijzen van de Britten en de Amerikanen waren toch ook voor Nederland een argument om te zeggen van "We moeten die aanval op Irak politiek steunen in eerste instantie en later militair"? [Dat was toch ook voor Nederland een heel belangrijk =
11	CE	[Nee.
10b	GL	= argument om te zeggen "Nou moeten we mee gaan doen aan die oorlog"?
12a, b	CE	Nee, ons argument is altijd geweest en dat kunt u debat na debat nakijken [dat de bewijslast// de bewijslast bij Saddam Hoessein lag en =
13	GL	[Ja, dat heb ik gedaan, maar d d nou// ((Uhg))
12c	CE	= [het punt is dat onder invloed van een land als Frankrijk het beeld is omgekeerd. =
14	GL	[Ja. Ja, maar goed. ((kucht))
12d	CE	= Chirac zei altijd: ["Ja, maar die inspecteurs hebben nog niets gevonden", maar de =
15	GL	[Ja.
12e	CE	= kern was en dan kun je je wel afvragen: "Waarom doet Saddam Hoessein dan niet gewoon mee? Waarom geeft hij niet [gewoon antwoorden? Wat had hij te verbergen?"=
16a, b	GL	[Mhm. Ja.
12f	CE	= Als hij antwoord had gegeven op die vragen, als hij die inspecteurs gewoon in het land had laten rondtrekken, dan was hij [gewoon een oorlog ontlopen.
17	GL	[Ja.
18	GL	Maar de situatie is dus zo, internationaal gezien, dat de Amerikanen en de Engelsen nu zeggen van nou: "Die massavernietigingswapens dat dat was een belangrijk argument om aan die oorlog te beginnen. De aanwezigheid daarvan. Wij gaan nu, nu blijkt dat ze er niet zijn, wij gaan nu onderzoeken hoe dat zit. Klopte die informatie wel die wij hadden?" En Nederland zegt dus nu, of tenminste Nederland volgens Camiel Eurlings van het CDA, die zegt nou: "Dat soort argumenten hebben voor ons niet gegolden." Die massavernietigingswapens waren toch in de argumentatie van de hele coalitie die daar meedeed een belangrijk argument?
19a	CE	Zeker, omdat eerder is [bewezen dat hij ze eerder had en het de vraag was =
20a, b,	GL	[Nou. Ja. Ja
19b	CE	= en dat was waarom hij in 91 mocht blijven zitten. Hij moest bewijzen dat ie ze had weggedaan. [Dat heeft ie dat heeft ie dus nooit gedaan. Kijk, en in Amerika is dus =
21	GL	[Ja, maar

-
- 19c CE = ook niet zozeer de vraag: "Hadden wij die oorlog wel kunnen beginnen?", maar de vraag is daar wel: "Heeft onze inlichtingendienst ons goed voor [gelicht?" Men weet =
- 22 GL [Mhm.
- 19d CE = alles nog niet, misschien komen er nog wapens [uit, maar in elk geval wat men =
- 23 GL [Ja.
- 19e CE = verwacht had te vinden, [heeft men niet gevonden en daarom is dat onderzoek =
- 24 GL [Ja.
- 19f CE = wel heel goed, want het is natuurlijk wel niet fraai en dat geef dat geef ik grif toe [als minister Powell//
- 25a GL [Maar voor Nederland is dat toch ook nodig dan? Voor Nederland is dat toch ook nodig dan om dat te weten, [want de Nederlandse regering heeft toch ook een dossier =
- 26 CE [Als//
- 25b GL = gekregen van de Amerikanen en de Engelsen op grond waarvan ze hebben gezegd van "Nou, dit is belangrijk om aan mee te doen". ?
- 27 CE Zeker, maar daarom is het wel belangrijk om te weten hoe dat gegaan is alleen al vanwege de betrouwbaarheid van je van je bondgenoten op dat vlak. Maar als u mij vraagt: "Is daarmee de hele beslissing van Nederland op valse informatie [gebaseerd?", [daar daar ga ik dus niet in mee.
- 28 GL [Nee, maar dat dat vroeg [ik ook niet.
- 29 GL Nee, nee, nee, nee, mijn vraag was: "Is het niet hoog tijd dat er ook duidelijkheid komt op grond van welke informatie de Nederlandse regering 'Ja' heeft gezegd?"
- 30a CE Ja, en dat [was uw eerste vraag inderdaad. [En daarop zei ik "Nee", omdat net =
- 31 GL [Dat [Ja.
- 30b CE zozeer als bij Hutton* eh eh ehm nogmaals de Nederlandse regering altijd heeft gezegd: "Saddam moet bewijzen en Saddam moet meewerken", [maar dan nog heb ik gezegd =
- 32 GL [Hm.
- 30c CE = ook bij het Engels onderzoek wat nu recent is geweest, het is voor ons natuurlijk uitermate interessant, want het gaat om de geloofwaardigheid van een bondgenoot =
- 33 GL Ja.
- 30d CE = en ik wil dus absoluut niet verhelen dat ook voor mezelf als buitenlandwoordvoerder, maar dat zijn nogal beslissingen waar je voor staat, het zijn ook persoonlijk hele hele moeilijke dingen, zo'n gang naar een oorlog, en dan voel je je toch niet helemaal op je gemak zal ik maar zeggen, als van te voor een minister van een land zegt, kijk die satellietfoto hier en kijk die satellietfoto daar en vervolgens zit men er meer dan een half jaar en is nog niets gevonden, [dus dat wil ik ook helemaal niet verhelen, maar =
- 34 GL [Ja//
-

- 30e CE = nogmaals de kern blijft [dat wij hebben gezegd: “Saddam moet bewijzen [dat hij niets=
 35 GL [D// [Da// Da//
 30f CE heeft [en ik wil ik wil het o//
 36 GL [Dat heb ik van u// Dat heeft u net inderdaad uitgelegd.
 37 CE Maar als u me nog één zin één zin daarover wil laten zeggen.
 38 GL Ja.
 39a CE Kijk, het is dus heel belangrijk om te kijken hoe betrouwbaar die inlichtingendiensten zijn
 geweest, maar één ding moeten we niet vergeten. Wij stonden als Nederland helemaal
 achter het ingrijpen in Kosovo een paar jaar geleden, zonder Veiligheidsraadresolutie.
 Waarom was dat? Omdat we zeiden: “Daar is genocide, [daar worden mensen =
 40 GL [Hmm.
 39b CE =vermoord”. Maar we moeten ons wel realiseren bij alles waar het hier om gaat dat in
 Irak zoveel meer volkerenmoord was als in Kosovo, dat als welk land dan ook die weg
 had bewandeld en als je zegt: “Dit is genocide. Saddam moet weg”, [dat ie niet eens =
 41 GL [Hmm.
 39c CE =een resolutie had nodig gehad, [dus we moeten wel [het schurken//
 42 GL [OK, dat// [Da//
 39^e CE schurkenniveau van die staat[erkennen.
 43 GL [Jah. Eh. Dat waren twee zinnen.

* Lord Hutton deed onderzoek naar de dood van Dr. David Kelly, een Britse microbioloog en ambtenaar, die een rol gespeeld zou hebben in de verspreiding van de berichten door de BBC dat de Engelse regering gegevens over massavernietigingswapens in Irak zou hebben aangedikt.